

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ

NATIONAL
DOCUMENTATION
CENTRE

Κρατική χρηματοδότηση
για Έρευνα και Ανάπτυξη
στην Ελλάδα την περίοδο
2008-2018

Η παραγωγή των στατιστικών Έρευνας & Ανάπτυξης πραγματοποιείται από το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης, φορέα και εθνική αρχή του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος, με τη συνεργασία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής.

Προτεινόμενος τρόπος αναφοράς

EKT (2019) «Κρατική χρηματοδότηση για Έρευνα και Ανάπτυξη στην Ελλάδα την περίοδο 2008-2018», Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ | ΕΙΕ

Copyright © 2019 Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης / Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών

δ: Βασιλέως Κωνσταντίνου 48, 11635 Αθήνα • τ: 210 7273900 • f: 210 7246824 • e: ekt@ekt.gr • www.ekt.gr

Το έργο αυτό διατίθεται με άδεια Creative Commons

Αναφορά Δημιουργού - Μη Εμπορική Χρήση - Όχι Παράγωγα Έργα 4.0 Διεθνή

Προκειμένου να δείτε αντίγραφο της άδειας επισκεφθείτε:

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>

Η παρούσα έκδοση πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του Υποέργου (5) «Παραγωγή δεικτών RIS3 για τα έτη 2016-2023» της Πράξης «Εγκατάσταση Μηχανισμού Παρακολούθησης (MONITORING MECHANISM) της υλοποίησης της εθνικής στρατηγικής RIS3-Συλλογή και επεξεργασία Δεικτών» με κωδικό ΟΠΣ (MIS) 5008067 που υλοποιείται από το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα & Καινοτομία (ΕΣΠΑ 2014-2020), με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης-Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης.

Η έκδοση διατίθεται online στη διεύθυνση <http://metrics.ekt.gr>

Εισαγωγή

Η διάθεση πιστώσεων για Έρευνα και Ανάπτυξη (E&A) αποτελεί σημαντική προϋπόθεση ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας ενός κράτους, τόσο στο ευρωπαϊκό όσο και στο ευρύτερο διεθνές περιβάλλον. Σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, η αποτύπωση της κρατικής χρηματοδότησης δραστηριοτήτων E&A γίνεται μέσω του δείκτη GBARD (Government Budget Appropriations for Research and Development / Πιστώσεις του κρατικού προϋπολογισμού που διατίθενται στην Έρευνα & Ανάπτυξη), αξιοποιώντας στοιχεία από κρατικούς προϋπολογισμούς.

Ο δείκτης GBARD βασίζεται στην προσέγγιση της καταγραφής στοιχείων E&A από την «πλευρά του χρηματοδότη», και στην προκειμένη περίπτωση του κράτους. Περιλαμβάνει τον προσδιορισμό όλων των στοιχείων του κρατικού προϋπολογισμού που μπορούν να υποστηρίξουν δραστηριότητες E&A και τη μέτρηση ή εκτίμηση του περιεχομένου E&A αυτών των δραστηριοτήτων.

Πλεονεκτήματα αυτής της προσέγγισης είναι αφενός η δυνατότητα αποτύπωσης της προτεραιότητας που δίνουν τα διάφορα κράτη στην E&A, με έγκαιρα και ακριβή στοιχεία που προέρχονται από αντικειμενικά δεδομένα, όπως είναι οι κρατικοί προϋπολογισμοί, και αφετέρου η δυνατότητα σύνδεσης αυτών των στατιστικών στοιχείων με μείζονα θέματα πολιτικής, μέσω της ταξινόμησης σε συγκεκριμένους κοινωνικοοικονομικούς στόχους (NABS).

Οι ορισμοί που αφορούν τον δείκτη GBARD είναι συμβατοί με τις διεθνείς μεθοδολογίες και κατευθυντήριες γραμμές που περιλαμβάνονται στο «ΔΝΤ- Εγχειρίδιο Στατιστικής Δημοσιονομικής Χρηματοδότησης (GFS)» (2014) και στο «Σύστημα των Εθνικών Λογαριασμών» (2008). Η μεθοδολογία συλλογής στοιχείων και οι χρησιμοποιούμενες ταξινομήσεις, όπως η «Ονοματολογία για την Ανάλυση και Σύγκριση των επιστημονικών Προγραμμάτων και Προϋπολογισμών (NABS)», έχουν αναπτυχθεί από την Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία Eurostat. Αναλυτικές πληροφορίες και οδηγίες περιλαμβάνονται στο σχετικό κεφάλαιο (12) της επικαιροποιημένης έκδοσης του Frascati Manual: +Guidelines for Collecting and Reporting Data on Research and Experimental Development, The Measurement of Scientific, Technological and Innovation Activities, (OECD, 2015).

Ο δείκτης GBARD συγκαταλέγεται στις επίσημες υποχρεωτικές στατιστικές των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης παράγει, από το 2012 και εντεύθεν, και διαβιβάζει σε ετήσια βάση στη Eurostat τον δείκτη GBARD για την Ελλάδα, ως η αρμόδια εθνική αρχή και φορέας του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος.

Επισημαίνεται ότι ο δείκτης GBARD καταγράφει την κρατική χρηματοδότηση για σκοπούς E&A που κατευθύνεται στο εσωτερικό και στο εξωτερικό μιας χώρας. Ο δείκτης αναδεικνύει την προτεραιότητα και τη στόχευση των εφαρμοζόμενων πολιτικών στην E&A. Τα στατιστικά δαπανών E&A, που επίσης δημοσιεύει το ΕΚΤ, καταγράφουν όλες τις δαπάνες που πραγματοποιούνται στο εσωτερικό μιας χώρας από όλους τους φορείς και από όλες τις πηγές χρηματοδότησης (επιχειρήσεις, κράτος, ΕΕ, ίδια χρηματοδότηση, κ.α.). Αναδεικνύουν τον προσανατολισμό της συνολικής οικονομίας προς την E&A.

Αναλυτικότερα, ο δείκτης GBARD καταγράφει τις ετήσιες πιστώσεις που εγγράφονται στον κρατικό προϋπολογισμό για σκοπούς Ε&Α και κατευθύνονται στο εσωτερικό της χώρας, σε φορείς του δημοσίου, σε επιχειρήσεις, μη κερδοσκοπικά ιδρύματα κ.α., καθώς και στο εξωτερικό (ευρωπαϊκοί και διεθνείς ερευνητικοί οργανισμοί, διακρατικά ερευνητικά προγράμματα).

Στην Ελλάδα, οι κρατικές πιστώσεις που προορίζονται για Ε&Α προέρχονται από την κεντρική κυβέρνηση και τις 13 περιφερειακές διοικήσεις και περιλαμβάνονται στον Τακτικό Προϋπολογισμό και στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, εθνικό και συγχρηματοδοτούμενο σκέλος.

Ο Τακτικός Προϋπολογισμός χρηματοδοτεί την υλοποίηση Ε&Α που εντάσσεται στους θεσμικούς σκοπούς δημόσιων κυρίως φορέων -Πανεπιστήμια, Ερευνητικά Κέντρα, Νοσοκομεία, εφορείες αρχαιοτήτων κ.α (θεσμική χρηματοδότηση / institutional funding). Το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων χρηματοδοτεί συγκεκριμένα έργα Ε&Α (χρηματοδότηση έργων / project funding), που υλοποιούνται τόσο από τους δημόσιους όσο και τους ιδιωτικούς φορείς.

Οι ετήσιες πιστώσεις του κρατικού προϋπολογισμού δεν θα πρέπει να συγχέονται με το ποσό που δαπανάται τελικά από τους φορείς, το οποίο καταγράφεται στα ετήσια στατιστικά στοιχεία Ε&Α ως «δαπάνες Ε&Α χρηματοδοτούμενες από το κράτος». Τα δύο ποσά είναι διαφορετικά τόσο από τον ορισμό τους όσο και εξ αιτίας της εγγενούς χρονικής υστέρησης μεταξύ «πιστώσεων» και «πραγματοποιούμενων δαπανών», ιδίως στις περιπτώσεις έργων.

Διενεργούμενη έρευνα - Δημοσίευση αποτελεσμάτων

Σύμφωνα με τις επίσημες μεθοδολογικές οδηγίες της Eurostat και του εγχειριδίου Frascati, τα στοιχεία για τον δείκτη GBARD συλλέγονται από τους φορείς που χρηματοδοτούν μέσω του κρατικού προϋπολογισμού δραστηριότητες Ε&Α (R&D funders).

Ως εκ τούτου, στην Ελλάδα τα στοιχεία συλλέγονται από όλους τους φορείς κρατικής χρηματοδότησης, Υπουργεία, Γενικές Γραμματείες και Περιφέρειες και αφορούν τις αρχικές πιστώσεις (όπως εγκρίνονται στην αρχή του έτους - αρχικός ή «προσωρινός» προϋπολογισμός) και τις τελικές πιστώσεις (όπως διαμορφώνονται στη διάρκεια του έτους - τελικός προϋπολογισμός).

Καταγράφονται οι πιστώσεις που διατίθενται για Ε&Α και στα δύο σκέλη του κρατικού προϋπολογισμού: Τακτικό Προϋπολογισμό (ΤΠ) και Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ). Ο διαχωρισμός αυτός χρησιμοποιείται και για τη συλλογή των στοιχείων.

Τα στοιχεία ελέγχονται για την ορθότητά τους και διορθώνονται, όπου είναι απαραίτητο, σε συνεργασία με τους φορείς. Για την επεξεργασία και ανάλυση των στοιχείων ακολουθείται η ενδεδειγμένη στατιστική μεθοδολογία καθώς και οι οδηγίες της Eurostat για τη συγκεκριμένη έρευνα που εκπονείται με εναρμονισμένο τρόπο σε όλες τις χώρες-μέλη.

Τα αποτελέσματα αποστέλλονται στη Eurostat και δημοσιεύονται σε ετήσια βάση από το ΕΚΤ στον δικτυακό τόπο <https://metrics.ekt.gr/gbard> σε πίνακες, εκδόσεις και σύντομα άρθρα.

Ο δείκτης GBARD την περίοδο 2008-2018

Στους πίνακες και στα διαγράμματα που ακολουθούν παρουσιάζεται η διαχρονική εξέλιξη των κρατικών πιστώσεων για Ε&Α στην Ελλάδα την δεκαετία 2008-2018.

Οι κρατικές πιστώσεις για Ε&Α την περίοδο 2008-2018 παρουσιάζουν σημαντικές διακυμάνσεις. Το 2018 (αρχικός προϋπολογισμός) οι κρατικές πιστώσεις για Ε&Α ανέρχονται σε 1.141,62 εκατ. Ευρώ, το υψηλότερο ποσό που καταγράφεται την δεκαετία 2008-2018 (Διάγραμμα 1)

Διάγραμμα 1. Πιστώσεις κρατικού προϋπολογισμού για Ε&Α (σε εκατ. Ευρώ), 2008-2018

Πηγή: ΕΚΤ(<https://metrics.ekt.gr/gbard/datatables>), κωδικοί στοιχείων: ΚΠ1

Οι διακυμάνσεις της περιόδου αποδίδονται σε δύο κυρίως παράγοντες. Ο πρώτος, προφανής, παράγοντας αφορά τις περιοριστικές συνθήκες των τελευταίων ετών στην κρατική χρηματοδότηση. Ο δεύτερος σχετίζεται με ένα ιδιαίτερο χαρακτηριστικό των κρατικών πιστώσεων σε Ε&Α στην Ελλάδα και αφορά την αυξημένη συμβολή των διαρθρωτικών προγραμμάτων στη διαμόρφωση της τελικής κρατικής χρηματοδότησης (την περίοδο 2008-2018: Γ ΚΠΣ 2000-2006, ΕΣΠΑ 2007-2013, ΕΣΠΑ 2014-2020). Η χρηματοδότηση των διαρθρωτικών προγραμμάτων εντάσσεται στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και χρηματοδοτεί κυρίως έργα (project funding).

Στον Πίνακα 1. και το Διάγραμμα 2. καταγράφεται ανά έτος για την περίοδο 2008-2018, η ετήσια δεσμευόμενη κρατική χρηματοδότηση με ανάλυση στις πιστώσεις από τον τακτικό προϋπολογισμό, που κατευθύνεται στη θεσμική χρηματοδότηση των δημόσιων κυρίως φορέων (institutional funding)¹ και στις πιστώσεις από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, που κατευθύνεται προς συγκεκριμένα έργα (project funding), που υλοποιούνται τόσο από τους δημόσιους όσο και τους ιδιωτικούς φορείς.

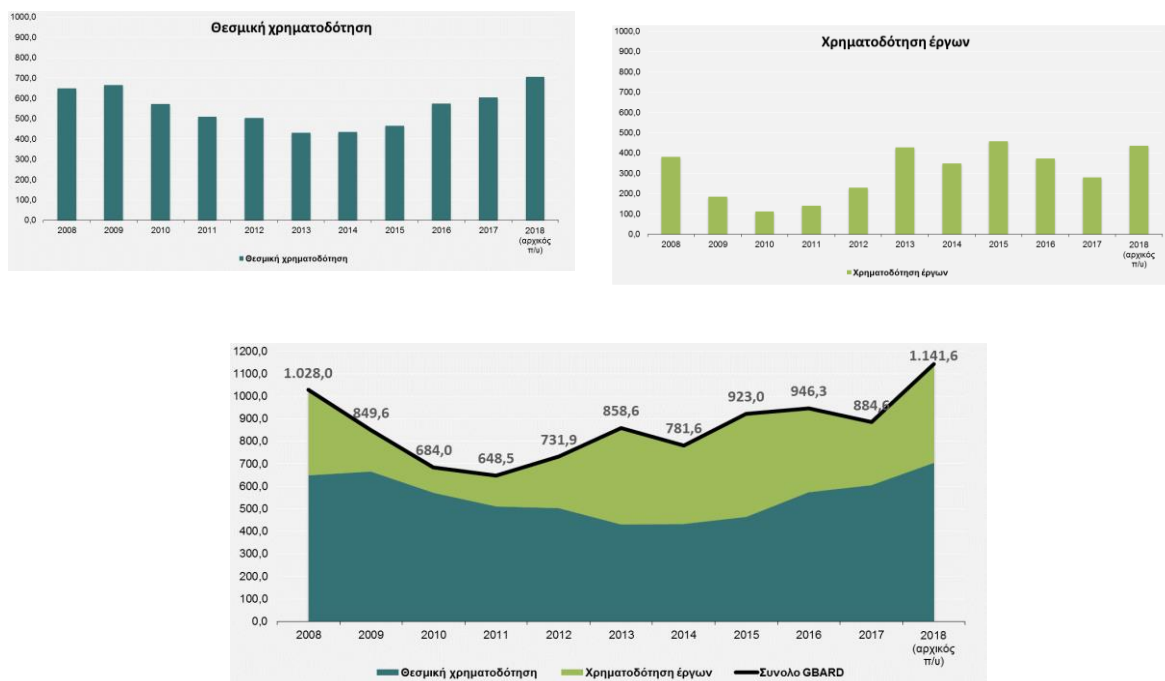
¹ Μικρό μόνο τμήμα έργων Ε&Α χρηματοδοτείται από τον τακτικό προϋπολογισμό, κυρίως των περιφερειών.

Κρατική χρηματοδότηση για Έρευνα & Ανάπτυξη

Πίνακας 1. Πιστώσεις κρατικού προϋπολογισμού για Ε&Α (σε εκατ. Ευρώ) ανά σχήμα χρηματοδότησης, 2008-2018

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018 (αρχικός π/ύ)
Θεσμική χρηματοδότηση (Τακτικός Π/Υ)	647,9	664,8	572,1	509,3	502,3	430,2	433,7	464,6	574,1	604,2	705,4
Χρηματοδότηση έργων (ΠΔΕ)	380,1	184,8	111,9	139,2	229,6	428,5	347,9	458,4	372,2	280,5	436,3
Σύνολο	1028,0	849,6	684,0	648,5	731,9	858,6	781,6	923,0	946,3	884,6	1141,6

Διάγραμμα 2. Πιστώσεις κρατικού προϋπολογισμού για Ε&Α ανά σχήμα χρηματοδότησης, 2008-2018

Πηγή: EKT (<https://metrics.ekt.gr/gbard/datatables>), κωδικός στοιχείων: ΚΠ3

Σε όλη την περίοδο 2008-2018 η συμβολή των διαρθρωτικών προγραμμάτων, τα οποία χρηματοδοτούν έργα δημόσιων και ιδιωτικών φορέων και αποτελούν και αποτελούν το μεγαλύτερο μέρος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, είναι καθοριστική για τη διαμόρφωση του συνολικού δείκτη GBARD. Η χρηματοδότηση Ε&Α μέσω του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων ακολουθεί και απεικονίζει σε μεγάλο βαθμό την πορεία υλοποίησης των διαρθρωτικών προγραμμάτων.

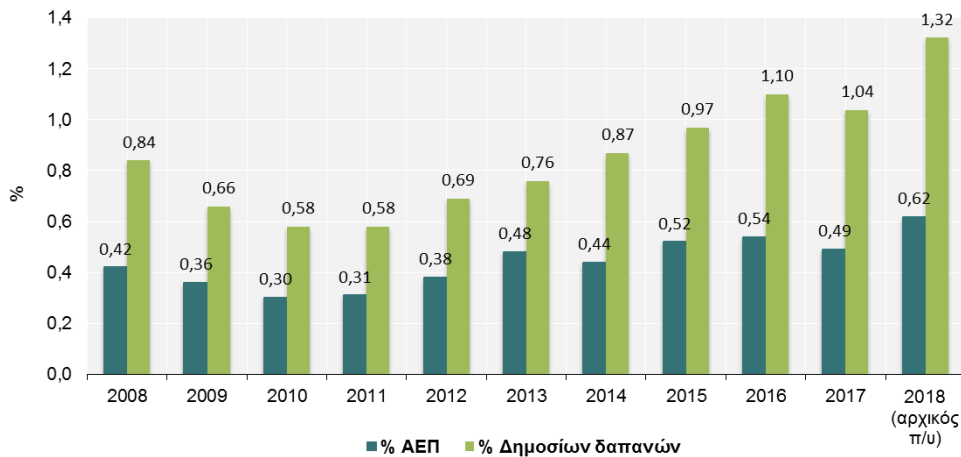
Τα έτη κλεισίματος, και άρα μεγάλων προϋπολογισμών (2008 και 2009 για έργα του Γ' ΚΠΣ και 2015 για έργα του ΕΣΠΑ 2007-2013), συνεπάγονται αυξημένες πιστώσεις για Ε&Α μέσω της χρηματοδότησης έργων από το ΠΔΕ. Μάλιστα το 2015, οι πιστώσεις για τη χρηματοδότηση έργων από το ΠΔΕ σχεδόν εξισώνονται με τη θεσμική χρηματοδότηση μέσω του τακτικού προϋπολογισμού.

Κατά τα πρώτα έτη που ξεκινά η ένταξη και υλοποίηση νέων έργων στα διαρθρωτικά προγράμματα (συγκεκριμένα το 2010 για το ΕΣΠΑ 2007-2013 και το 2016 για το ΕΣΠΑ 2014-2020), οι πιστώσεις για Ε&Α είναι σημαντικά μειωμένες. Η εικόνα εμφανίζεται ωστόσο σαφώς βελτιωμένη το 2016 έναντι του 2010.

Η χρηματοδότηση μέσω του τακτικού προϋπολογισμού για την υλοποίηση Ε&Α στο πλαίσιο του θεσμικού σκοπού δημόσιων φορέων μειώνεται μετά το 2009, ως αποτέλεσμα των δημοσιονομικών περιορισμών. Οι πιστώσεις Ε&Α στον τακτικό προϋπολογισμό αυξάνονται μετά το 2016, και το 2018 ξεπερνούν τα επίπεδα του 2008.

Εκτός από τα απόλυτα μεγέθη, για τη διακρατική σύγκριση του δείκτη GBARD χρησιμοποιούνται δύο επιπλέον δείκτες: το ποσοστό των κρατικών πιστώσεων για Ε&Α επί του ΑΕΠ και το ποσοστό των κρατικών πιστώσεων για Ε&Α επί των δημοσίων δαπανών.

Διάγραμμα 3. Πιστώσεις κρατικού προϋπολογισμού για Ε&Α (ως % ΑΕΠ, ως % Δημοσίων Δαπανών), 2008-2018

Πηγή: ΕΚΤ (<https://metrics.ekt.gr/gbard/datatables>), κωδικοί στοιχείων: ΚΠ2

Στην Ελλάδα το 2008 (Διάγραμμα 3), οι πιστώσεις του κρατικού προϋπολογισμού αποτέλεσαν το 0,42% του ΑΕΠ και το 0,84% των δημοσίων δαπανών. Το 2010, οι δείκτες καταγράφουν τις χαμηλότερες τιμές της δεκαετίας 2008-2018 καθώς, σε σύγκριση με το 2008, η συνεισφορά των κρατικών πιστώσεων για Ε&Α στο ΑΕΠ της Ελλάδας και στις δημόσιες δαπάνες καταγράφεται μειωμένη κατά 0,12 και 0,26 ποσοστιαίες μονάδες αντίστοιχα.

Μετά το 2011 οι δείκτες ακολουθούν ανοδική πορεία. Το 2014 φθάνουν τα επίπεδα του 2008 και στη συνέχεια αυξάνονται περαιτέρω.

Το 2018 το ποσοστό του δείκτη GBARD επί του ΑΕΠ της χώρας ανέρχεται σε 0,62%, προσεγγίζοντας τον μέσο όρο της ΕΕ28 (0,64% το 2017) και η Ελλάδα βρίσκεται στην 11^η θέση μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ28.

Το ποσοστό του δείκτη GBARD στις δημόσιες δαπάνες φθάνει το 1,32%, επίσης προσεγγίζοντας τον μέσο όρο της ΕΕ28 (1,4% το 2017) και η Ελλάδα βρίσκεται στην 11^η θέση μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ28.

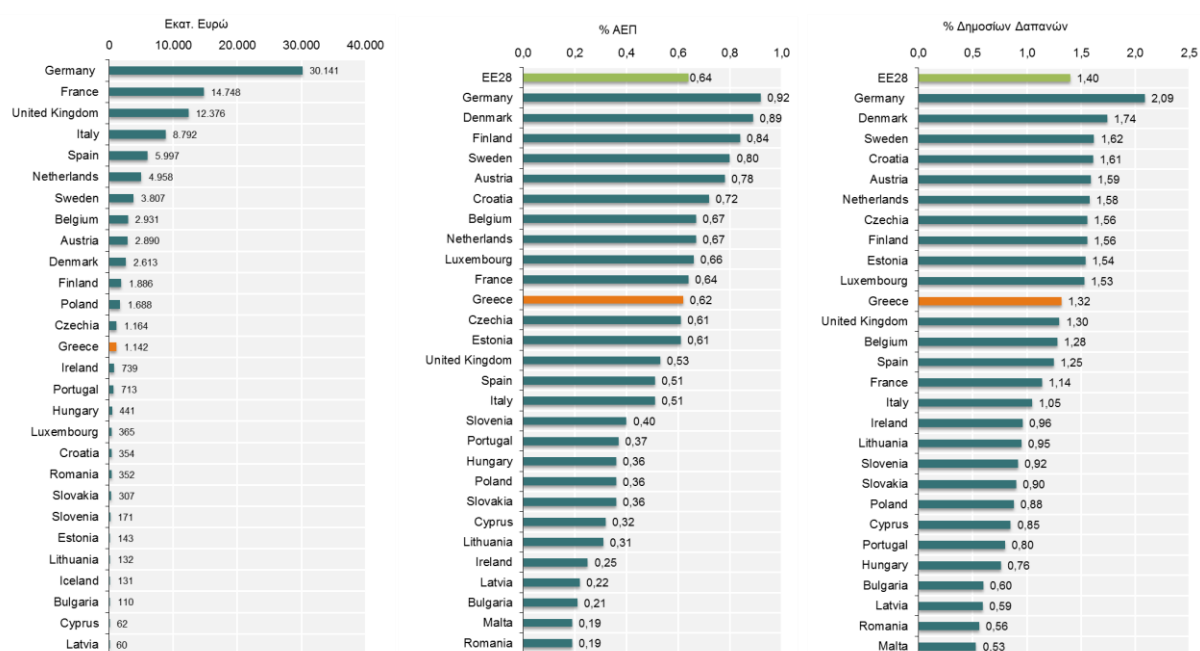
Πίνακας 2: Πιστώσεις κρατικού προϋπολογισμού για Ε&Α (σε εκατ. Ευρώ, ως % ΑΕΠ, ως % Δημοσίων Δαπανών) στην Ελλάδα (2018) και την ΕΕ28 (2017)

Κρατική χρηματοδότηση για Έρευνα & Ανάπτυξη

	ΕΕ28	Ελλάδα
Εκατ. Ευρώ	98.845,6	1.141,6
% ΑΕΠ	0,64	0,62
% Δημοσίων Δαπανών	1,40	1,32

Πηγή: ΕΚΤ (<https://metrics.ekt.gr/gbard/datatables>), κωδικοί στοιχείων: ΚΠ1 και ΚΠ2

Διάγραμμα 4: Πιστώσεις κρατικού προϋπολογισμού για Ε&Α (σε εκατ. Ευρώ, ως % ΑΕΠ και ως % Δημοσίων Δαπανών) στην Ελλάδα (2018) και τις χώρες της ΕΕ28 (2017)

Πηγή: Eurostat (<http://ec.europa.eu/eurostat/web/science-technology-innovation/data/database>), data code: gba_nabsfin07, τελευταία ενημέρωση 19.03.2019

Κοινωνικοοικονομικοί στόχοι

Πέρα από το συνολικό ποσό που προϋπολογίζεται να διατεθεί για ερευνητικές και αναπτυξιακές δραστηριότητες, εξίσου ενδιαφέρον παρουσιάζει η μελέτη της κατανομής του ποσού αυτού ανά στόχο της ερευνητικής και αναπτυξιακής δραστηριότητας που εξυπηρετεί. Η ονοματολογία που χρησιμοποιείται για την ανάλυση και σύγκριση των προϋπολογισμών και των επιστημονικών προγραμμάτων (Nomenclature for the Analysis and comparison of scientific programmes and Budgets NABS) περιλαμβάνει 14 τομείς και αποτελεί μια ταξινόμηση των δραστηριοτήτων E&A ανάλογα με τον κοινωνικοοικονομικό στόχο που εξυπηρετούν. Επισημαίνεται ότι η ταξινόμηση ανά κοινωνικοοικονομικό στόχο γίνεται είτε με βάση τον θεσμικό στόχο του φορέα που πρόκειται να λάβει κρατική χρηματοδότηση, είτε με βάση το έργο που χρηματοδοτείται.

Στον Πίνακα 3 παρουσιάζεται η κατανομή των κρατικών πιστώσεων στην Ελλάδα στους 14 κοινωνικοοικονομικούς στόχους για την περίοδο 2008-2018 ενώ στον Πίνακα 4, η ποσοστιαία συμμετοχή κάθε στόχου στο σύνολο GBARD για την Ελλάδα (2018) και τις χώρες της ΕΕ28 (2017).

Διαχρονικά, στην Ελλάδα όπως και στις υπόλοιπες χώρες της ΕΕ28, το μεγαλύτερο ποσοστό των πιστώσεων που προϋπολογίζονται για E&A κατευθύνεται στον προϋπολογισμό των ΑΕΙ (NABS12) και αφορά τη «γενική» παραγωγή γνώσης, ερευνητικές δηλαδή δραστηριότητες, των οποίων ο στόχος δεν καθορίζεται από το κράτος εκ των προτέρων.

Στην Ελλάδα σημαντικοί επίσης είναι οι στόχοι που αφορούν τον Πολιτισμό, την ψυχαγωγία και τη θρησκεία (NABS10), την Υγεία (NABS7), τη Βιομηχανική παραγωγή και τεχνολογία (NABS6), τις Μεταφορές, τηλεπικοινωνίες και άλλες υποδομές (NABS4), το Περιβάλλον (NABS2), την Ενέργεια (NABS5).

Πίνακας 3: Πιστώσεις κρατικού προϋπολογισμού για Ε&Α (σε εκατ. Ευρώ) ανά κοινωνικοοικονομικό στόχο NABS, 2008-2018

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018 (ερχικός πρόβ)
Διευρύνση και εκμετάλλευση του γήινου περιβάλλοντος (NABS1)	46,2	36,2	32,0	24,8	27,4	40,0	36,1	32,8	34,4	23,9	32,5
Περιβάλλον (NABS2)	12,7	9,7	6,3	5,6	9,9	16,8	21,0	28,4	24,2	61,8	38,4
Εξερεύνηση και εκμετάλλευση του διαστήματος (NABS3)	14,1	16,4	10,7	16,2	14,8	12,1	18,0	16,9	13,8	11,1	14,6
Μεταφορές, τηλεπικοινωνίες και άλλες υποδομές (NABS4)	77,5	61,7	20,0	22,9	18,4	35,3	31,9	43,3	28,1	42,7	46,6
Ειρήνεα (NABS5)	92,1	35,1	21,6	20,8	29,4	21,0	21,2	17,7	20,4	59,6	30,9
Βιομηχανική παραγωγή και τεχνολογία (NABS6)	43,8	25,5	25,1	14,4	20,1	18,0	28,6	32,4	82,8	29,1	146,5
Υγεία (NABS7)	45,4	44,1	39,6	45,5	49,3	69,0	61,4	112,3	125,4	114,8	134,6
Γεωργία (NABS8)	38,0	31,1	28,9	31,4	27,5	28,1	29,6	30,0	33,0	18,7	34,0
Εκπαίδευση (NABS9)	16,2	9,9	11,2	4,5	5,8	4,5	6,4	7,4	8,0	9,0	14,7
Πολιτισμός, ψυχαγωγία, θρησκεία και μέσα μαζικής ενημέρωσης (NABS10)	143,2	108,8	90,8	96,6	123,2	163,5	115,8	155,2	116,0	78,9	95,7
Πολιτικά και κοινωνικά συστήματα, δομές και διαδικασίες (NABS11)	37,3	23,5	4,2	4,9	14,7	22,1	17,7	19,8	15,0	24,8	42,4
Γενική παραγωγή της γνώσης - προϋπολογισμοί ΑΕΙ (Πανεπιστήμια και ΤΕΙ) (NABS12)	365,8	374,0	325,3	298,1	335,3	355,0	334,0	362,9	374,1	363,6	432,7
Γενική παραγωγή της γνώσης - άλλοι προϋπολογισμοί εκτός ΑΕΙ (NABS13)	87,9	70,1	66,3	57,1	51,3	69,7	59,0	63,2	62,4	31,2	62,7
Άμυνα (NABS14)	7,9	3,7	2,0	5,7	5,0	3,6	0,9	0,8	8,7	15,5	15,5
Σύνολο	1.028,0	849,6	684,0	648,5	731,9	858,6	781,6	922,2	937,6	869,2	1.141,6

Πίνακας 4: Ποσοστό (%) κοινωνικοοικονομικών στόχων NABS στον συνολικό δείκτη GBARD στην Ελλάδα (2018) και τις χώρες της ΕΕ28 (2017)

	Διερεύνηση και εκμετάλλευση του γήινου περιβάλλοντος (NABS1)	Περιβάλλον (NABS2)	Εξερεύνηση και εκμετάλλευση του διαστήματος (NABS3)	Μεταφορές, πηλεπικοινωνίες και άλλες υποδομές (NABS4)	Ενέργεια (NABS5)	Βιομηχανική παραγωγή και τεχνολογία (NABS6)	Υγεία (NABS7)	Γεωργία (NABS8)	Εκπαίδευση (NABS9)	Πολιτισμός, φερεσκάια και μέσα μαζικής ενημέρωσης (NABS10)	Πολιτικά και κοινωνικά συστήματα, δομές και διαδικασίες (NABS11)	Γενική προαγωγή της γνώσης προϋπολογισμοί ΑΕΙ (NABS12)	Γενική προαγωγή της γνώσης - άλλοι προϋπολογισμοί ΑΕΙ (NABS13)	Άριμα (NABS14)
EE28	2.5	4.1	3.3	4.7	9.8	8.6	3.3	1.4	1.1	2.1	35.1	17.0	:	
Belgium	1.6	8.0	0.5	1.6	34.2	2.1	1.3	0.3	1.2	3.5	17.9	26.1	0.1	
Bulgaria	9.6	2.0	2.2	0.3	8.9	1.9	19.3	5.7	1.2	1.8	7.3	38.9	0.6	
Czechia	1.4	1.8	3.8	4.8	9.7	7.8	4.0	0.3	1.5	1.4	23.1	37.1	1.3	
Denmark	0.4	1.2	1.3	0.2	8.3	15.8	2.9	4.2	1.8	2.4	46.1	12.6	0.3	
Germany	1.7	4.6	1.7	4.8	11.4	5.0	2.9	1.5	1.2	1.8	40.8	16.0	3.8	
Estonia	1.0	1.3	1.8	0.0	13.2	2.3	6.1	2.0	0.0	5.4	0.0	63.1	1.9	
Ireland	0.5	1.0	2.5	0.2	0.9	21.2	6.6	13.3	2.8	0.0	1.5	17.1	32.4	
Greece	2.9	4.1	4.1	2.7	12.8	11.8	3.0	1.3	8.4	3.7	37.9	5.5	1.4	
Spain	1.6	3.6	4.9	2.7	10.0	13.0	6.6	2.5	0.8	0.8	32.6	17.5	1.1	
France	1.0	1.7	4.2	6.5	11.0	1.2	6.7	2.9	1.6	0.7	23.8	23.6	7.5	
Croatia	0.8	0.9	0.0	0.2	2.5	0.4	3.1	1.7	1.7	1.3	49.4	38.7	0.0	
Italy	5.6	2.5	10.6	1.1	3.4	15.3	8.7	3.0	3.5	0.6	2.9	40.6	1.5	
Cyprus	0.3	1.0	0.0	0.6	0.0	0.0	6.8	9.2	3.8	0.7	0.0	39.6	0.0	
Latvia	5.8	:	4.3	3.3	14.0	13.8	10.2	3.2	1.7	2.0	12.0	25.8	:	
Lithuania	3.5	0.1	:	2.7	10.2	4.0	6.2	0.8	2.3	2.1	56.2	11.6	0.2	
Luxembourg	0.0	3.6	0.0	0.2	18.2	16.1	0.1	2.1	0.2	3.1	32.5	23.8	0.0	
Hungary	1.9	3.1	0.5	5.0	4.6	15.9	8.1	0.2	0.4	1.4	11.9	27.3	0.4	
Malta	0.0	0.0	0.0	0.2	2.7	1.9	1.4	0.0	0.4	0.6	92.5	:	0.0	
Netherlands	0.9	0.7	2.4	1.5	2.5	6.1	4.6	2.1	0.6	1.7	56.4	19.0	1.1	
Austria	1.7	0.8	0.8	1.1	2.8	13.6	4.7	1.3	1.2	0.3	1.3	56.7	13.5	
Poland	2.1	7.8	1.1	7.5	0.8	20.3	9.4	3.3	2.0	0.9	5.4	26.6	9.2	
Portugal	1.4	4.3	0.6	2.8	2.3	4.4	10.9	2.5	3.7	1.9	52.5	10.3	0.3	
Romania	3.5	5.8	2.0	3.2	11.5	2.5	5.9	5.8	1.8	3.9	:	49.9	4.5	
Slovenia	2.4	5.4	0.2	3.1	4.0	10.8	10.5	5.4	1.8	0.3	0.3	49.5	0.3	
Slovakia	1.7	2.2	0.9	1.7	0.8	7.2	6.9	4.1	3.7	3.5	1.2	48.2	16.1	
Finland	1.2	2.5	1.2	2.0	3.0	17.5	3.2	3.9	0.2	0.5	3.9	31.2	27.7	
Sweden	1.2	1.4	0.9	4.7	3.3	2.2	1.3	0.5	0.1	7.0	47.4	20.8	3.0	
United Kingdom	4.5	2.4	1.3	6.9	2.9	5.3	22.1	3.8	0.4	0.9	20.7	10.7	15.2	

Πιστώσεις κρατικού προϋπολογισμού που διατίθενται σε διακρατικά συντονιζόμενη E&A

Το 2017, σύμφωνα με το Διάγραμμα 5, 21,6 εκατ. Ευρώ των πιστώσεων του κρατικού προϋπολογισμού που δεσμεύθηκαν για E&A αφορούσαν σε διακρατικά συντονιζόμενη E&A.

Ο όρος διακρατικά συντονιζόμενη E&A αφορά ερευνητικές δραστηριότητες που υλοποιούνται είτε:

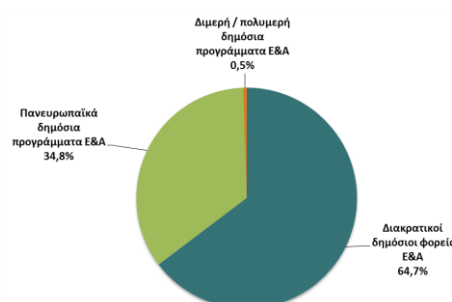
- Μέσω δημόσιων διακρατικών ερευνητικών οργανισμών που εδρεύουν στην Ευρώπη (π.χ. Ευρωπαϊκός Οργανισμός Πυρηνικών Ερευνών –CERN, Ευρωπαϊκό Εργαστήριο Μοριακής Βιολογίας (EMBL), κ.α.)
- Μέσω πανευρωπαϊκών δημόσιων διακρατικών προγραμμάτων E&A (π.χ. ERANET, Eurostars, κ.α.)
- Μέσω διμερών ή πολυμερών δημοσίων προγραμμάτων E&A που αναλαμβάνονται από κοινού από τις κυβερνήσεις δύο ή περισσότερων κρατών μελών της ΕΕ.

Στην Ελλάδα το 2017 το 64,7% (ή 14 εκατ. Ευρώ) των συνολικών κρατικών πιστώσεων που διατέθηκαν σε διακρατικά συντονιζόμενη E&A αφορούσε τη χρηματοδότηση προς διακρατικούς δημόσιους ερευνητικούς οργανισμούς. Ακολουθούν, οι πιστώσεις για Πανερωπαϊκά δημόσια διακρατικά προγράμματα E&A, με ποσοστό 34,8% και 7,5 εκατ. Ευρώ αντίστοιχα. Τα διμερή ή πολυμερή δημόσια προγράμματα E&A το 2017 είχαν μικρές πιστώσεις, της τάξης του 0,1 εκατ. Ευρώ. Σημειώνεται ότι τα προγράμματα αυτά χρηματοδοτούνται κυρίως από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων μέσω των διαρθρωτικών προγραμμάτων.

Διάγραμμα 5. Πιστώσεις κρατικού προϋπολογισμού που διατίθενται σε διακρατικά συντονιζόμενη E&A (σε εκατ. Ευρώ και ως % του συνόλου), 2017

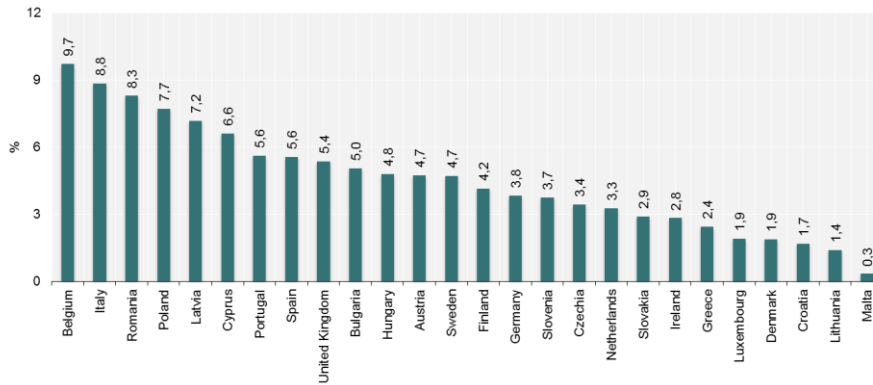
Πιστώσεις κρατικού προϋπολογισμού σε διακρατικά συντονιζόμενη E&A (εκατ. Ευρώ)	
Διακρατικοί δημόσιοι φορείς E&A	14,0
Πανερωπαϊκά δημόσια προγράμματα E&A	7,5
Διμερή / πολυμερή δημόσια προγράμματα E&A	0,1
Σύνολο	21,6

Πηγή: ΕΚΤ (<https://metrics.ekt.gr/gbard/datatables>), κωδικός στοιχείων: ΚΠ5

Κρατική χρηματοδότηση για Έρευνα & Ανάπτυξη

Διάγραμμα 6. Εθνική δημόσια χρηματοδότηση σε διακρατικά συντονιζόμενη E&A (ως % του συνόλου GBARD) στην Ελλάδα και τις χώρες της ΕΕ28, 2017

Πηγή: Eurostat (<http://ec.europa.eu/eurostat/web/science-technology-innovation/data/database>), data code: gba_tncoor, τελευταία ενημέρωση 19.03.19

Όσον αφορά τη διακρατικά συντονιζόμενη E&A το 2017, σε όλα τα κράτη-μέλη της ΕΕ28 οι σχετικές κρατικές πιστώσεις αποτελούν ποσοστά χαμηλότερα του 10% επί του συνόλου των κρατικών πιστώσεων που δεσμεύεται για E&A. Το Βέλγιο κατέχει την 1^η θέση με ποσοστό που πλησιάζει το 10%, ακολουθούμενο από την Ιταλία με ποσοστό 8,6%. Στην Ελλάδα, το αντίστοιχο ποσοστό είναι 2,4%.

ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑ
& ΑΝΑΠΤΥΞΗ (ΔΕΙΚΤΗΣ GBARD)

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ

NATIONAL
DOCUMENTATION
CENTRE

δείκτες & στατιστικές για Έρευνα, Ανάπτυξη, Καινοτομία

metrics.ekt.gr

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής Ανάπτυξης

ΕΠΑνεΚ 2014-2020
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης